

I N S T Y T U T G E O L O G I C Z N Y

**KWARTALNIK
GEOLOGICZNY**

4

TOM 17

1973

W Y D A W N I C T W A G E O L O G I C Z N E

ODDZIAŁ GÓRNOŚLĄSKI

Stefan KOTLICKI: Stratygrafia i wykształcenie osadów triasu na obszarze NW części Wyżyny Śląskiej między Opolem i Lublińcem.

W referacie przedstawiono wyniki badań stratygraficznych i sedymentologicznych osadów triasu. W trakcie kilkuletnich badań prelegent miał możliwość zbadać szereg profilów triasu z wierceń wykonanych na omawianym obszarze, a także z odsłoneń naturalnych. Na podstawie przeprowadzonych badań ustalony został pełny zbiorczy profil stratygraficzny triasu, reprezentatywny dla tej części Górnego Śląska. Na przykładzie demonstrowanych profilów prelegent wskazał na zasadnicze rysy zmienności litologicznej.

W referacie przedstawiono też wyniki badań petrograficznych oraz wskazano zarysowującą się prawidłowość profilu litologicznego osadów terygenicznych piaskowca pstrego na badanym obszarze. Scharakteryzowano litologiczny profil osadów retu. Przyjmując jako granicę stratygraficzną pomiędzy retem i wapieniem muszlowym kryterium pojawienia się liliowców, prelegent stwierdził równocześnie, że na omawianym terenie *Costatoria costata* Zenk. wygasa wcześniej niż zaczynają się pojawiać liliowce. Zaproponował zatem podziału retu na warstwy: 1 — costatoriowe, tj. część retu, która zawiera *Costatoria costata*, a która odpowiada w pewnym przybliżeniu wydzielonym dotychczas dolomitom retu; 2 — myoforiowe, tj. górną część retu nie zawierającą *Costatoria costata*, lecz wyłącznie *Myophoria vulgaris* Schloth., *Lingula tenuissima* Bronn. oraz inne formy banalne, przy równoczesnym braku liliowców. Te ostatnie warstwy odpowiadać mogą w przybliżeniu wapieniom retu lub warstwom z *Myophoria vulgaris* według nomenklatury S. Siedleckiego.

Osady wapienia muszlowego na omawianym obszarze wykształcone są w przewadze jako wapienie i reprezentują profil klasyczny dla zachodniej części Górnego Śląska.

Omawiając zagadnienie granicy stratygraficznej pomiędzy środkowym i górnym triasem, prelegent wyraził przekonanie o konieczności przesunięcia tej granicy w górę — do stropu tzw. „dolomitu granicznego”. Jego zdaniem osady zaliczane dotychczas na omawianym obszarze do dolnego kajpru wykazują znacznie większe pokrewieństwo z podścielającymi je osadami wapienia muszlowego niż z kajprem. Termin kajper według prelegenta należy zachować jedynie w odniesieniu do tzw. kajpru gipsowego.

W dolnej części kajpru gipsowego (dolna seria lub poziom gipsowy) na omawianym obszarze zaznacza się wyraźna luka sedymentacyjna. Podobną lukę oraz wyraźną dyskordancję stwierdzono tu pomiędzy kajprem i retykiem.

W dyskusji brali udział: S. Bukowy, K. Bojkowski, A. Rózkowski, G. Kotlicka, K. Piekarski, S. Jachowicz, W. Zajączkowski, A. Kotas, A. Jachowicz i prelegent.
Posiedzenie odbyło się w dniu 14 stycznia 1973 r.